

Sosiaali- ja terveyslautakunnan vuoden 2017 talousarvioesitys ja vuosien 2017 - 2020 taloussuunnitelma

1187/02.02.00/2016

Sotela 06.09.2016 § 108

Valmistelija: sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Kirsi Korttila,
puh. 03-849 4200, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Yleisohjeet

Heinolan kaupunginhallitus on 23.5.2016 pyytänyt toimittamaan lautakuntien talousarvioesitykset vuodelle 2017 sekä vuosien 2017 - 2020 taloussuunnitelman 21.9.2016 mennessä rahatoimistoon. Samalla kaupunginhallitus on antanut ohjeet talousarvion laadinnasta.

Jos kaupungin vuosille 2016-2019 hyväksytyt taloussuunnitelmat toteutuu, kaupungilla on edessään raskas investointijakso. suunnitelman mukaan jakson nettoinvestoinnit ovat 58 M€, eli lähes kolminkertaiset nykyisiin poistoihin nähden. Samaan aikaan maan talousennusteet ovat poikkeuksellisen heikot, mikä näkyy heikkona verokertyksenä. Julkisen talouden säästötoimet tulevat näkymään kuntien valtionosuuksien supistumisena.

Kaupungin investointitarpeet ja käyttötaloutta kiristävät valtion toimet asettavat lähivuosien menokehityksille tiukat reunaehdot. Kaupunki ei voi velkaantua hallitsemattomasti. Investointiohjelman läpivieminen edellyttää myös tulo-rahoitusta eli riittävän ylijäämäisiä tuloksia. Keinot tilanteen hallitsemiseksi ovat:

1. Investointien kriittinen arviointi, priorisointi tuottonäkökulmasta ja myöhentäminen taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle
2. Käyttötalouden nettomenojen kasvun hillitseminen

Kaupunginhallituksen toimintalinjana on, että vuoden 2017 talousarvion mukainen tulos on vähintään 2 M€.

Päälinjaukset vuosien 2017 - 2020 talouden suunnittelussa on:

1) Toiminnassa on päästävä säästöihin ja samalla on lisättävä muuta tulo-rahoitusta riippumatta mahdollisuuksista verojen korotuksiin. Tavoitteena on pitää vuosikate korvausinvestoinnit kattavalla tasolla eli keskimäärin 7 M€:ssa.

2) Kaupunki tavoittelee sellaisia palvelujärjestelmien muutoksia, jotka
a) parantavat palveluorganisaatioiden kykyä ennakoita olosuhteiden ja toimintaympäristön muutoksia

- b) edistävät uusien ja parempien toimintamallien käyttöönottoa ja tuovat taloudellisia säästöjä
- c) lisäävät palveluiden käyttäjien vaikutusmahdollisuuksia
- d) tukevat asukkaiden hyvinvointia, kaupungin asemaa asuinkuntana ja parantavat kaupungin houkuttavuutta ja kilpailukykyä.

3) Kaikkien palveluiden kehittämisessä etsitään edullisimmat tuottamistavat. On mm. arvioitava, onko edullisempaa tuottaa palveluja suuremmissa yksiköissä tai useamman kunnan yhteistyönä. Ostopalvelujen käytön mahdollisuudet tulee myös arvioida.

4) Vuoden 2017 talousarvioesitysten käyttötalous sopeutetaan talousarvion laadintakehykseen. Tulosalueiden on tarkastettava kriittisesti tuotettavien palveluiden tarpeellisuutta ja nykyisiä tuottamistapoja. On myös tarkastettava kaupungin ja palvelun käyttäjien välistä kustannusten jakautumista siten, että palvelun käyttäjien osuutta lisätään.

5) Investointiesityksiä on arvioitava samoista lähtökohdista ja etusijalle on asetettava kiireellisimmät ja käyttökustannussäästöjä tuovat kohteet.

Käyttötalous

Vuoden 2017 talousarviolle hallitus ei asettanut euromääräisiä tulosaluekohtaisia laadintakehyksiä, vaan 2017 koskeva kaupunginjohtajan talousarvioehdotus tulee laatia siten, että käyttötalouden nettomenot eivät ylitä 102,9 M€ (samansuuruisilla veroprosenteilla kuin vuonna 2016). Tämä tarkoittaa, että TA2017-kehys on -5 % pienempi kuin 2015 tilinpäätös ja -4,2 % pienempi kuin vuoden 2016 talousarvio.

Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2015 tilinpäätös oli 68.659.000 € ja vuoden 2016 talousarvio 66.987.000 €. Näin ollen laadintakehyksen mukainen sosiaali- ja terveystoimen talousarvio vuodelle 2017 on noin 65.226.000 €.

Sosiaali- ja terveystoimen käyttötalouden talousarvioesitys 2017 on seuraava:

	Tulot	Menot	Netto	Neton muutos-% 2016/2017
200 Hallinto	-942 410	2 050 660	1 108 250	-1,93 %
210 Tutkimus- ja tukipalvelut	-2 917 030	3 720 220	803 190	-26,32 %
230 Perusterveydenhuolto	-2 116 980	12 230 740	10 113 760	0,90 %
2600 Erikoissairaanhoido, oma	-129 100	630 580	501 480	-37,54 %

2650Erikoissairaanhoidon palvelut		23 532 450	23 532 450	8,03 %
270 Koti- ja vanhuspalvelut	-4 023 870	20 424 620	16 400 750	2,33 %
280 Vammaisten erityispalvelut	-525 100	5 951 590	5 426 490	-2,95 %
290 Sosiaalipalvelut	-968 100	10 355 130	9 387 030	-10,92 %
20 Sosiaali- ja terveystoimi yht.	-11622590	78 895 990	67 273 400	0,43 %

Sitovat tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimen jokaiselle määrärahatasona käytettävälle käyttötalouden tehtävälle on määritelty valtuustotasolla sitova tavoite vuodelle 2017.

Sosiaali- ja terveystoimen sitovat tavoitteet ovat

Hallinto

Tavoite 1: Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun. Sosiaali- ja terveystoimen asiakkaista vähintään 80 % ilmaisee tyytyväisyytensä saamaansa palveluun (Happy Or Not).

Tavoite 2: Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön työkyky paranee. Sairaspoissaolot pysyvät enintään vuoden 2015 tasossa (19 pv/hlö). Pitkän aikavälin (v.2020) tavoitteena on vähentää sairaspöissaoloja 15 pv:ään/hlö.

Tutkimus- ja tukipalvelut

Tavoite 1: Rekrytointiyksikön henkilöstörakenne on optimaalinen suhteessa sijaistarpeisiin ja henkilöstöä kohdennetaan optimaalisesti resurssien mukaan

a. vain 5 % rekrytointiyksikön henkilöstön työvuoroista jää varaamatta

b. vastataan 85 %:iin yksiköiden sijaistarpeista

Perusterveydenhuolto

Tavoite 1: Asiakkaat kuntoutuvat kotiin 50 % osastolla olevista kuntoutuspotilaista saa vähintään 5 tuntia kuntoutusta vuorokaudessa.

Tavoite 2: Asiakkaiden oma vastuu vahvistuu 30 %:lla diabetesta, verenpainetautiä tai sepelvaltimotautia sairastavilla on olemassa oleva hoitosuunnitelma

Tavoite 3: Sähköinen ajanvaraus on käytettävissä vastaanotolla sairaanhoitajan toimenpideaikoja varattaessa (esim. rokotusaika, injektion anto, ompeleiden poisto) maaliskuun 2017 loppuun mennessä ja vähintään 25% toimenpideaajoista varataan sen jälkeen sähköisesti.

Erikoissairaanhoidon (oma)

Tavoite 1: Oman erikoissairaanhoidon tuottavuus kasvaa. Tuotetta-

vat erikoissairaanhoidon suoritteet lisääntyvät vähintään 20 %.
Tavoite 2: Akuutti24 käynnit pysyvät enintään vuoden 2016 tasolla.

Koti- ja vanhuspalvelut

Tavoite 1: Vanhukset voivat asua kotonaan mahdollisimman pitkään. Raskaimmissa asumispalveluissa asutaan korkeintaan 2,5 vuotta ennen kuolemaa (seuranta x1/v)

Tavoite 2: Asumispalvelujen paikkaresurssi on hyödynnetty tehokkaasti. Asumispalveluissa asuvien asukaspaikkojen täyttö tapahtuu viiveettä neljän päivän sisällä paikan vapautumisesta.

Vammaispalvelut

Tavoite 1: Kehitysvammaisten asumispalvelujen oma toiminta ei ole vuonna 2016 toteutunut suunnitellusti vaan on jouduttu turvautumaan väistötiloihin. Poikkeustilanteesta huolimatta tavoite on, että avopalvelujen toimintamalleja kehitetään niin, että asumispalvelujen ostot pysyvät vuoden 2016 tasossa.

Sosiaalipalvelut

Tavoite 1: Kodin ulkopuolelle sijoitettujen alle 18- vuotiaiden lasten määrä vähenee. Määrä on vuosineljänneksien lopussa enintään 1,9 prosenttia 0-17- vuotiaiden määrästä.

Tavoite 2: Sähköisten palvelujen käyttö lisääntyy. Lastenneuvolan ajanvarauksista 25 % tapahtuu sähköisen ajanvarauksen kautta ja terveysneuvonnan käytössä olevista lomakkeista (esim. esitieto- ja hyvinvointilomakkeet) käytetään sähköisiä lomakkeita 95 %:sti.

Tavoite 3: Mielenterveys ja päihdetyön peruspalveluja kehitetään niin, että laitos- ja asumispalvelujen ostot (€) pysyvät vuoden 2016 tasossa.

Henkilöstösuunnitelma

Talousarviokokonaisuuteen kuuluu myös henkilöstösuunnitelma, jossa esitetään henkilöstöön tulevat muutokset, lisäykset tai vähennykset vuodelle 2017.

Irtaimistoinvestoinnit

Talousarvion käyttötalousosan lisäksi talousarvioehdotuksessa on investointiosio, jonka irtaimisto-osion sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy. Arvioidut sosiaali- ja terveystoimen irtaimiston investointimenot vuodelle 2017 ovat 634.700 euroa.

Esityslistan liitteenä 1

- sosiaali- ja terveystoimen talousarvioehdotus vuodelle 2017 ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2017 - 2020 liitteineen
- teknisen toimen sosiaali- ja terveystoiminta koskevat investoinnit 2017 - 2020
- henkilöstösuunnitelman muutokset vuodelle 2017

Ehdotus: Sosiaali- ja terveysjohtaja (KK): Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää keskustella talousarvioesityksestä ja evästä viranhaltijoiden valmistelua varsinaiseen talousarviokäsittelyyn 27.9.2016.

Päätös: Kirsi Timonen, Riitta West, Päivi Nykänen ja Hannele Masonen olivat kokouksessa läsnä pykälän käsittelyn aikana.

Kirsi Lehtimäki saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana.

Sosiaali- ja terveysjohtaja ja osastopäälliköt esittelivät talousarvion vastuualueidensa painopisteet, numero-osuudet sekä tehdyt karsinnat. Riitta West esitteli lisäksi Heinolan vanhuspalveluiden palvelurakenteen mallia ja strategia-ehdotusta vuosille 2015-2020.

Esittelyjen kuluessa keskusteltiin mm. seuraavista asioista:

- entisen päivätoiminnan tilan soveltuminen järjestöjen käyttöön
- leikkaustoiminnan lakkauttaminen / muutos päivystysasetukseen / henkilöstövaje
- kuvantamisen siirtyminen Phsoteyn järjestettäväksi 1.1.2016 alkaen / kustannukset
- puuttuvien suun terveydenhuollon asiakaspalvelujen ostojen lisäys kunnilta ja kuntayhtymiltä, yht. 19000 €
- vuodeosaston potilaspaikkojen käyttöaste
- Parempi arki -hanke / paljon palveluja käyttävät asiakkaat /lisäresurssit
- tukipalveluhenkilöstö tulevassa organisaatiomallissa
- erikoissairaanhoidon ostopalveluiden ennuste v. 2016 talousarviosta v. 2017 ennusteeseen(+8,63 %) ja palvelutarve Akuutti24:ssä ja erikoissairaanhoidossa
- omaishoidon perhehoito -malli
- tehokotikuntoutustiimi ja kotisairaala -toiminnan kustannussäästöt / palautteet
- tehostettu palveluasuminen / palvelusetelit
- ikäihmisten päivätoiminnan kustannukset ja tuottavuus
- toimeentulotuen etuuskäsittelyn siirtyminen 1.1.2017 Kelalle / henkilöstövaikutukset

Nykänen ja West poistuivat kokouksesta esittelyn ja keskustelun jälkeen.

Lautakunta antoi esittelyjen ja keskustelun jälkeen sosiaali- ja terveysjohtajalle seuraavat lisävalmisteluohjeet:

- asiakasmaksuja ei koroteta
- järjestöavustusten määrä nostetaan v. 2014 tasolle
- vanhusten viriketoiminnan määrärahat palautetaan

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto

Tiedoksianto: Kopio Kirsi Timonen, johtava ylilääkäri
Riitta West, vanhus- ja hoitopalvelujohtaja
Päivi Nykänen, sosiaalipalvelujohtaja
Hannele Masonen, taloussihteeri